

BESLUT

DATUM: 2024-06-05
AVDELNING: Avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd
HANDLÄGGARE: Maria Gil
DIARIENUMMER: 2024-00487
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Inköspolicy

Riksbankens beslut

Riksbanken fastställer Inköspolicy i enlighet med bilaga.

Skälen för beslutet

Riksbankens inköspolicy har uppdaterats i enlighet med den årliga översynen av styrande dokument och ett fåtal mindre ändringar som syftar till att förtydliga policyn har gjorts.

Skälen för beslutet

Riksbanken har gjort en översyn av Riksbankens Inköspolicy. I huvudsak görs följande ändringar och tillägg:

- Avsnitt 1 - Texten anpassats till Riksbankens nya strategi
- Avsnitt 2 - har Roller och ansvar förtydligats så att det framgår att avdelningschef är ansvarig för sin verksamhet även om verksamheten utförs av en tredje part.
- I avsnitt 3 om planering/förstudie har det:
 - ändrats till att analyser ska dokumenteras samt
 - införts krav på att en rättslig analys ska göras
 - texten om kontinuitetsplanering och krisberedskap har lyfts ut (den informationen framgår av upphandlingsregeln och mallen för förstudier inför en upphandling)
- I avsnitt 4, om avtalsförvaltning, har texten justerats till att:

- Riksbanken endast ska ingå avtal med leverantörer som har sund ekonomi samt
- förtydligats att avtalen ska förvaltas på ett ändamålsenligt sätt och att det ska finnas rutiner som säkerställer att avtalen blir föremål för regelbunden uppföljning.
- I övrigt har det gjorts förtydliganden och redaktionella ändringar.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av compliance officer Fanny Nyman. I den slutliga handläggningen har avdelningsjuristen Maria Gil medverkat.

INKÖSPOLICY

BESLUTSDATUM:	2024-06-05
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Upphandlingschefen
DIARIENUMMER:	2024-00487
HANTERINGSKLASS:	ÖPPEN

Inköspolicy

Innehåll och syfte

Denna inköspolicy syftar till att tydliggöra vilka principer som ska gälla för att Riksbanken ska uppnå bästa möjliga nytta för de pengar eller resurser som används. Den syftar också till att säkerställa att Riksbanken arbetar med offentlig upphandling och inköp på ett strategiskt, rättssäkert, effektivt, jämställt, hållbart och affärsmässigt sätt.

Policyn gäller för samtliga inköp, såväl varor som tjänster, och både tjänster som läggs ut delvis och tjänster som helt läggs ut på extern utförare. Den omfattar också hela processen från planering till upphandling och avtalsförvaltning.

Målgrupp

Denna policy omfattar alla som för Riksbankens räkning på något sätt gör inköp eller avrop från ramavtal, deltar i upphandlingar, använder eller förvaltar avtal.

1 Inköp som ett strategiskt verktyg

Riksbankens vision är att vara en öppen och stabil centralbank i framkant. Riksbanken köper årligen varor och tjänster från externa parter för betydande belopp. I Riksbankens verksamhet ska hög effektivitet eftersträvas och god hushållning med statens medel iakttas. Inköp ska ses som ett strategiskt verktyg som ska bidra till att Riksbankens vision och mål uppfylls och till att myndighetens ekonomiska resurser utnyttjas effektivt.

1.1 Bakomliggande regelverk

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFSS).

Lag (2022:1568) om Sveriges riksbank, Riksbankslagen

1.2 Definitioner

Avtalsförvaltning innefattar att ha god kännedom om tecknat avtal och Riksbankens behov samt att säkerställa att leverantören uppfyller de krav som Riksbanken har avtalat om.

Inköpsprocessen innefattar allt från att förbereda till att genomföra avrop eller upphandlingar och sedan realisera avtalet på bästa sätt för att nå de mål som satts upp.

Upphandling avser samtliga de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader.

2 Roller och ansvar

Riksbankens avdelningschefer är ansvariga för den verksamhet som utförs inom avdelningen, även om verksamheten i helhet eller delvis utförs av en extern part.

Riksbankens upphandlingsenhet ansvarar för att ge råd och stöd vid upphandlingar och avtalsförvaltning.

3 Planering/förstudie

När ett behov uppstår i verksamheten ska en behovsanalys göras som beskriver hur verksamheten ser ut i nuläget samt analyserar kommande behov. Därefter måste verksamheten också avgöra om behoven kan uppfyllas helt i egen regi, delvis i egen regi och delvis genom extern utförare eller genom extern utförare i sin helhet. Den här analysen ska alltid göras oavsett om Riksbanken har verksamheten i egen regi men funderar på att låta en extern utförare utföra den (så kallad utkontraktering)

eller om det rör sig om verksamhet som idag utförs av en extern part men som Riksbanken skulle kunna utföra i egen regi (så kallad inkontraktering). Även en rättslig analys måste göras inom förstudien.

Det är viktigt att alltid ta hänsyn till hur bästa nytta kan uppnås med de medel eller resurser som används och till de risker som är förknippade med valet.

De analyser som ska göras under planeringsfasen ska ansvarig avdelning dokumentera i en förstudie.

4 Upphandling

Riksbankens upphandlingar ska följa dessa principer:

- Upphandlingarna ska genomföras enligt gällande lagstiftning, förordningar och föreskrifter.
- Riksbanken ska alltid sträva efter att stimulera god konkurrens.
- Riksbanken ska följa principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.
- All upphandling av varor och tjänster, inklusive entreprenader, ska ske utifrån en helhetssyn med Riksbankens bästa som grund.
- Vid alla inköp ska Riksbanken ta hänsyn till alla kostnader som kan uppstå under hela den tid då en vara eller tjänst nyttjas, från inköp till avveckling (livscykelkostnaden).
- Riksbanken ska alltid genomföra upphandlingar på ett affärsmässigt sätt så att upphandlingen blir en god affär för båda parter och utifrån goda affärsetiska principer för att motverka korruption.
- Riksbankens upphandlingar ska främja en hållbar utveckling. Därför ska Riksbanken sträva efter att köpa in varor och tjänster som är framställda under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Riksbanken ska ta miljömässiga, sociala, arbetsrättsliga och etiska hänsyn vid upphandlingar.

5 Avtalsförvaltning

Riksbanken ska alltid ha god insyn i den verksamhet som utförs för Riksbankens räkning.

Avtalsförvaltning ska ske enligt följande principer:

- Riksbanken ska alltid vara en ansvarsfull beställare som agerar etiskt och skapar sunda och hållbara affärsrelationer.
- Riksbanken ska endast ingå avtal med leverantörer som har en sund ekonomi, som har affärsprocesser som leder till att de levererar med kvalitet.
- Riksbanken ska säkerställa att varor och tjänster levereras i enlighet med gällande avtal.

- Avtalen ska förvaltas på ett ändamålsenligt sätt, det ska finnas rutiner som säkerställer att avtalen blir föremål för regelbunden uppföljning anpassad till föremålet för avtalet.

6 Efterlevnad

Förvaltningsansvarig ansvarar för att policyn ses över årligen samt att de som berörs av policyn informeras om dess innehåll.

Avdelningschef ansvarar för att policyn efterlevs inom dess avdelning och ska rapportera eventuella avvikelser till direktionen. Det innebär att avdelningschefen ansvarar för att avdelningens inköp och avtalsförvaltning följer Riksbankens inköspolicy med tillhörande regler och ska se till att avdelningen har tillgång till den kompetens och de resurser som krävs för att kunna agera som professionella beställare.

7 Ikraftträdande

Denna policy träder ikraft den 1 juli 2024 och ersätter den tidigare versionen (dnr 2023-00450) som beslutades den 7 juni 2023.